

Ən böyük tarix kitabını Ulu Öndər özü yazıb

**Yeni Azərbaycan Partiyasının Veteranlar Şurasının üzvü,
tarix elmləri doktoru, professor Dilarə Seyidzadə**

- Dilarə xanım, müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurucusu, ulu öndər Heydər Əliyevin anim günü qeyd edilir. Ümummilli Liderin dövlətimiz, xalqımız qarşısındaki xidmətləri təhlil olunur, yeni məqamlar açıqlanır. Sizin fikirlərinizi bilmək maraqlı olardı...

- Azərbaycan xalqı çox xoşbəxtidir ki, onun Heydər Əliyev kimi dahi şəxsiyyəti olub. Bu gün biz müstəqil ölkənin vətəndaşı olaraq çox çətin yollardan keçmişik. Bu müstəqilliyin qorunması və möhkəmlənməsi Ümummilli Liderin xidmətləri sayəsində mümkün olub. Heydər Əliyev ölkəmizin müstəqilliyini qorumaqla yanaşı, inkişafı naminə çox mühüm işlər görüb. Ulu öndər Heydər Əliyev müstəqillik illerini həm yaradan, həm möhkəmləndirən, həm də gələcəyə doğru uğurla aparan şəxsiyyət idi. Özündə bütün keyfiyyətləri bir-ləşdirmişdir. Heydər Əliyevin uşaqlıqdan qarşısına qoyduğu məqsədlərə diqqət yetirərkən çox zəngin bir həyat yolu olduğunu görürsən. Azərbaycanın gözəl diyarı Naxçıvanda anadan olan, orada ilk təhsilini alan, sonra Naxçıvan Pedaqoji Texnikumuunu bitirdikdən sonra Azərbaycan Sənaye İstututunun memarlıq fakültəsində təhsil alan Heydər Əliyev bütün gələcəyini, ömrünü dövlətine, xalqına həsr edib. Onun seçimləri çox düzgün olmuşdur. Ona görə ki, pedaqoq insanları sevəndir. Müəllim həm savadı, biliyi, həm də davranışı ile hər bir insana dəstək göstərməyə hazır olmalıdır. Memar isə yaradıcı insandır. Vətənini, millətini, xalqını canından artıq sevən Ümummilli Lider bu peşələri seçkən qarşısına məqsəd qoymuşdur. Lakin müharibə başlamışdır. Heydər Əliyev bilirdi ki, Azərbaycan da digər ölkələr kimi təhlükə qarışısındadır. Ona görə də dövlət təhlükəsizliyi orqanlarında işləmişdir. Müharibə zamanı bütün dünyanın diqqətinin Azərbaycana, paytaxt Bakımıza yönəldiyini görüne özünə çox yaxşı ixtisas seçmişdir-Tarix. Heydər Əliyev Azərbaycan Dövlət Universitetinin tarix fakültəsini bitirib. Onunla işləyən bir insan, eyni zamanda, bir tarixçi kimi deyə bilərem ki, müstəqillilik illərində tarixin bir elm kimi çox böyük rolu olub. Hər bir müstəqil ölkənin vətəndaşı öz tarixini dərindən bilməli, bütün fealiyyətini müstəqilliyin qorunmasına həsr etməlidir. Müstəqillik böyük sərvətdir. Heydər Əliyev həmişə deyirdi ki, mən müstəqillik üçün, öz millətimin azadlığı üçün canımdan da keçməyə hazırlam. Keçdiyi həyat yolu bu istəyinin aydın ifadəsidir. Azərbaycan KP MK-nin Birinci katibi, daha sonra Sovet İttifaqı Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsi Siyasi Bürosunun üzvü seçildiyi dövrlərdə gördüyü işlərə diqqət yetirsək bu məqam aydın şəkildə diqqəti çəkir ki, Heydər Əliyev daim Azərbaycanın müstəqilliyi üçün çalışmışdı. Heydər Əliyev hələ 1969-cu ildə ilk dəfə Azərbaycanda siyasi hakimiyətə gəlişi zamanı ölkəmizin müstəqilliyini öncədən görürdü və onun bütün siyaseti məhz bu istiqamətə yönəlmüşdi. Ölkəmizin iqtisadi qüdrətinin artırılması, hərbi hazırlığa böyük önem verilməsini, bu məqsədlə C.Naxçıvanski adına Hərbi Liseyin yaradılmasını və yerli hərbi kadrların yetişdirilməsi məsələsinə ayrılan diqqəti xüsusi qeyd etmək lazımdır. Ulu Öndərin bütün addımları Azərbaycanın gələcək müstəqilliyinə hesablanmışdır.

- Hər bir xalqın istiqlal tarixində onun taleyülü məsələlərini həll edən, xilaskarlıq missiyasını yeri-ne yetirən dahi şəxsiyyətləri olur. Həm də həmin dahi şəxsiyyətlər xalqı öz arxasında aparır və bir çox məsələlərdə xalqını qalib xalaqa çevirir. Ulu öndər Heydər Əliyevlə uzun müddət işləmiş bir şəxs kimi xatirələrinizi bölüşməyinizi isterdik...

- Azərbaycan dövlət müstəqilliyini bərpa etdiğdən sonra xalqın təkidi li tələbi ilə hakimiyətə qayidian ulu öndər Heydər Əliyev çətin anlarda xalqına dayaq oldu, yol göstərdi. O bütün ömrünü Azərbaycana, Azərbaycan xalqına həsr edib. Bütün bunlar gənc nəsil üçün həm dövlətçilik ənənələrini dərk etmək, həm də üzərilərinə düşən məsuliyyəti anla-maq baxımından bir nümunədir. Çox arzu edərdim ki, hər bir Azərbaycan gənci öz həyat yolunu seçkən Heydər Əliyevin həyat yolunu dərin-dən öyrənsin. Məsuliyyətlə yanaş-sın. Ulu Öndərin torpaq, Vətən sevgisi böyük idi. Azərbaycanlı olması ilə fəxr etməsi gəncləre örnəkdir. Hər bir Azərbaycan gənci azərbay-canlı olması ilə fəxr etməli, hər zaman inkişafa can atmalıdır. Heydər Əliyev bilirdi ki, məhz hərtərəflı inkişaf etmiş gənclər müstəqil Azərbaycanın əsas dayaqları olacaq.

Heydər Əliyev hər bir baxımdan

nümunədir. Mən çox xoşbəxtəm ki, bir Azərbaycan vətəndaşı olaraq öz həyat yolumu tarixə həsr etmişəm. Mənim üçün böyük xoşbəxtlik idı ki, belə dahi şəxsiyyətin, siyasetçinin köməkçisi olmuşam. Çalışırdım ki, nəsə köməklə edim. O dövr mənim həyatımda ən parlaq illər oldu. Cə-nab Prezident məndən tez-tez soruşurdu ki, bu yazıları necə tez-tez çatdırırsınız? Siz niyə yorulmursunuz? Deyirdim, cənab Prezident! Mən belə böyük siyasetçinin qarşı-sındayam. Heç fikirləşmirməm ki, ne-cə yorula bilərem.

Mən işimdən zövq alırdım. Canlı mənbə gözümün qarşısında idı - Azərbaycanın bu günü və geleceyi üçün böyük inkişaf yolu müyyən-ləşdirən şəxsiyyət Heydər Əliyev. Onunla işləmək böyük xoşbəxtlik və şərəf idi.

- Ümummilli Lider Heydər Əliyevin dövlətçilik ənənələrinin formallaşmasında rolunu necə dəyərləndiridiniz?

Bizim ən böyük xoşbəxtliyimiz onda idı ki, dərin, zəngin biliye malik olan Heydər Əliyev bizi dünya ic-timaiyyətinə təqdim etdi. Ulu Öndər hər zaman bütün dünyada böyük hörmətlə qarşılınıb. Hər bir azərbaycanlı bunu yüksək qiymətləndir-məli, onun qoyduğu yolla getmək üçün əlindən gələni etməlidir. Ulu Öndər böyük məktəb idı. O, Azərbaycanla fəxr edirdi. Hər bir səfərə gedərkən həmin ölkənin tarixini yenidən nəzərdən keçirərək orada öz çıxışlarında, rəsmi qəbullarda o ölkənin rəhbərlərinə bilik verirdi. Onlar heyran olurdular. Hər səfərindən önce mənə tapşırırdı ki, xəritələri hazırla. Ona lazımla olacaq bütün xəritələr çantamda olurdu. Çantanın ağırlığını bele hiss etmirdim. Getdiyi ölkələrdə hansı məqamlardan asılı olmayaraq xəritələr göstərildi. Görün, nə qədər ölkəsini sevirdi.

Azərbaycanı neft ölkəsi kimi tə-niyirdilər. Azərbaycanın təqdimatını elə aparırdı ki, görüşlərdə iştirak edənlər bildirirdilər ki, biz də azərbaycanlı olmaq istərdik. Öz biliyini, davranışını elə səmimi göstəridi ki, hamı valeh olurdu. Onun hər bir ad-dımı böyük sevgi idi. Heydər Əliyev xalqın arasında olmayı, onlarla söhbəti sevirdi. Heydər Əliyevin fəaliyyəti bir örnəkdir. O, böyük bir tarixdir. Onun özü böyük bir tarixçi idi. Özünün fəaliyyəti ilə böyük bir tarix kitabını yazıb. Hami deyir, Ulu Öndərin haqqında kitab yazmaq lazımdır. Mən bunu təqdir edirəm. Amma mən deyərdim ki, ən böyük tarix kitabını özü yazıb. Heydər Əliyev özü həyat kitabını yazıb.

- Dilarə xanım, ulu öndər Heydər Əliyevin siyasi kursunun uğurlu davamçısı, ölkə Prezidenti İlham Əliyev 44 günlük ikinci Qarabağ müharibəsində tarixi Zəfərimizlə adını tarixe qalib Lider kimi yazdı. Vətən müharibəsində dünyaya səs salan "Damır yumruq" nələri özündə ehtiva etdi?

Mən o yumruqda xalqımızın birliyini görürəm. O milli birlikdir. Heydər Əliyevin arzusunun reallıqda təsdiqidir. Dünya tarixi Zəfərimiz, dəmir yumruq kimi birliyimizə heyrəndir. 44 gündə Azərbaycan bütün dünyaya göstərdi ki, qalib ölkədir. Bu, Heydər Əliyev siyasetinin behrəsidir. Xalqını, dövlətini necə böyük məhəbbətlə sevirdi ki, Azərbaycana İlham Əliyev kimi Prezidenti, dövlətini, xalqını sevən Lideri bəxş etdi. Cənab İlham Əliyevin hə-yata keçirdiyi siyasetə hansı töhfəni verə bilerik, bu barədə hər kəs düşünməlidir. Onda Azərbaycanın gələcəyi hər zaman parlaq, firavan ola-caq. Ən əsası müstəqilliyimiz əbədi və dönməz olacaq. Heydər Əliyev bildirirdi ki, müstəqilliyin əldə olunması nə qədər çətindirse, onun saxlanılması, daimi, əbədi olması bundan da çətindir.

İşgaldən azad edilmiş ərazilər-mizde aparılan bərpa və quruculuq işlərinin miqyasına diqqət yetirin. Hər birimiz bu işə dəstək olmalıdır. Prezident İlham Əliyev Heydər Əliyev siyasetini uğurla davam etdirir. Azərbaycan bütün sahələrdə inkişaf edir. Ərazi bütövlüyümüzün təmin olunması, işğala son qoyularaq azad edilmiş torpaqlarımızın cən-netməkəna çevriləməsi üçün görülən işlər Heydər Əliyev siyasetinin tə-tənəsidir.